

OKUYUCU MEKTUPLARI

KALKINMAMIZ VE YEREL KAYNAKLARIMIZ

Türkiyemiz, maden çeşitleri ve rezervleri itibarile büyük bir zenginliğe sahiptir. Buna rağmen bu servet ve döviz kaynaklarımızdan şimdiye kadar hakkiyle istifade edemediğimiz, i haten de tam manasiyle istifade yolunda olma-; öğımız bir gerçektir. Bunun muhtelif sebepleri olmakla beraber biz bu yazımızda madencililiğimizi engelliyen, olumlu sonuçlara müteşebbislerimizi götürmeyen pürüzlerin ana hat-: lari üzerinde kısaca duracağız.

Senelerdir maden sahalarımızı işletmekte : ve kendi imkânlarına göre yatırım yapmış ve yapmakta olan şahıs ve müesseseler yeterli nitelikte düzenlenmiş ve yürürlüğe sokulmuş kanuni bir, devlet desteğine, finansmanına muhatap ve mazhar olamadıklarından, ellerin- deki maden kaynaklarından matlûp neticeleri elde edememektedirler. Bu itibarla yukarıda belirttiğim veçhile kalkınmamızda en müessir rolü oynayacak değerde olan yeraltı servetlerimizi biran evvel en yüksek istihsal seviyesine götürecektir, aynı zamanda memleketimizde tesisler kurarak madenlerimizi 'mamul hale getirerek ihraçlarını sağlamak, dolayısıyla döviz kaynaklarımızı zenginleştiren bir madencilik politikasına hükümetçe yönelmemiz zaruridir. Çünkü geçmişte olduğu gibi bugün bu sahada çalışan, yatırımlara girişen müteşebbislerimiz yeterli şekilde ve nisbette hiçbir taraftan, bilhassa Bankalardan yardım görmemektedirler. Bukadar senenin maden müstahsili ve ihracatçısı olduğum halde çeşitli Bankalara müracaatında daima bir sürü formalite, teminat şekilleri ile karşılaşarak redde uğradım. Bittabi bu tutum ve muamele tarzı yalnız şahsıma değil, sahaların muattal kalması itibarile memleketimizi de mutazarrır etmiş ve etmektedir.

Bundan başka yürürlükte bulunan maden kanunu, sosyal sigortalar mevzuatı muvacehesinde bir çok engellerle mücadele mecburiyeti Madencilerimizi ayrıca mutazarrır etmektedir. Binaenaleyh madencililiğimizin gelişmesini engelleyen yukarıda işaret ettiğim hususlar hükümetçe baştan aşağıya tetkike tabi

tutularak bütün bu engeller bertaraf edilerek yepyeni kanuni, idari bir düzen vücuda getirilmelidir. Ve hemen de tatbik mevkiine konulmalıdır.

Yalnız ne varki bu husustaki kanun ye mevzuat hazırlanırken, senelerdir bu sahada çalışmış, tecrübeli olan müteşebbislerin, müesseselerin, uzmanların, Maden Mühendisleri Odasının fikir ve mütalaalarının" alınmasına alakalılar yer ve ehemmiyet vermelidirler. Aksi taktirde bir çok kanunlarımızın hazırlanışında olduğu gibi, madencililiğimizin iş ve ticari atmosferinin içinde yaşamamış, bu sebeple meselelerimizin her tarafına nüfuz edememiş, bilgileri, tecrübeleri bulunmayanların hâzırlyacakları... masa başı. kanjnm,,yejmw?luat yapılması zaruri hamlenin gerçekleşirilmesi mani olacaktır. Nitekim hazırlandığını duyduğumuz yeni maden kanunu mevzuunda bu şekilde hareket olunmaması, yani madencilerin, uzmanların, mühendislerin fikir ve mütalaalarına müracaat olunmadan kanunun müeyyidelendirilmesi hali bizi aynı müşküllele yine karşı karşıya bırakacaktır.

Ve sonra kurulduğu söylenen hala daha faaliyeti görülmiyen Maden Bankası mevzuunda da durum aynı olmuştur. Bu Bankanın kuruluş düzeni ve sitatüsü hazırlanırken yukarıda zikri geçen tarafların hiç birisinin fikir ve mütalaası sorulmamıştır.

Şubat 13 te başlayan Maden Mühendisleri Odası kongresinde bu tarz tutumların sakıncaları dile getirilmiştir. Mahzurları yetkililerce ifadelendirilmiştir. Bu meyanda süratle kalkınmamızda mühim rol oynayacağı aşikâr bu'unan Maden kaynaklarımızın rantabl şekilde çalıştırılmalarının hangi şartlarla ve düzenle mümkün olabileceği etrafile konuşulmuştur. Bu itibarla yeni bir düzene gidilecekse, akdedilen bu kongrenin tutanaklarından faydalanma cihetine gidilmesinde şahsen umura fayda mülahaza etmekteyim.

özel Madenci
Osman TAŞÇIOĞLU